

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318203469
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8318203469.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej PhD. predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci starostlivosti súdu o mal. X. Q., nar. XX.XX.XXXX bytom u matky, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v N., kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov Y. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, t.č. M. X., T. XX, XXX XX N. a T. Q., nar. XX.XX.XXXX bytom M. XXX, XXX XX M., o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 8P302/2018-292 zo dňa 03.12.2018 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh otca na zníženie výživného, ktorým sa domáhal zníženia výživného zo sumy 60,- eur na sumu 30,- eur zamietol. Poukázal na dôvody návrhu, stanovisko matky, kolízneho opatrovníka, citoval ust. § 26, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine a uviedol, že v konaní bolo zistené že rozsudkom Okresného súdu Humenné sp.zn. 8P/60/2018 zo dňa 08.06.2018 bolo manželstvo účastníkov rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda na základe ktorej bol mal. X. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu mesačne sumou 60,- eur od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletým dieťaťom upravený nebol. V tom čase bola matka zamestnaná v penzióne X. ako pomocná kuchárka s čistým príjmom vo výške 200,- eur mesačne, poberala prídavok na dieťa vo výške 23,68 eura mesačne, otec poberal invalidný dôchodok vo výške 235,- eur. Základom pre rozhodnutie o návrhu na zmenu výživného je porovnanie pomerov na základe ktorých bolo vydané posledné právoplatné rozhodnutie o výživnom s pomermi v dobe rozhodovania súdu o návrhu na jeho zmenu, teda zistenie či od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov či už na strane rodičov alebo na strane maloletého dieťaťa, ktorá zmenu výživného odôvodňuje. Súd prvej inštancie zdôraznil, že poskytovanie výživného je zákonnou povinnosťou ktorej obsahom je zabezpečiť výživu alebo životné podmienky iným. Rodičia sú povinní poskytovať deťom nielen výživu v užšom slova zmysle (stravu), ale aj náklady na všetky nevyhnutné životné potreby kultúrneho človeka. Súd uviedol, že znížením výživného sa môže povinný rodič domáhať ak u neho nastane taká zmena pomerov, ktorá by znemožňovala platiť výživné v pôvodnej výške. Nie je len zákonnou, ale aj morálnou povinnosťou otca podieľať sa na všetkých nákladoch dieťaťa, ktoré nie je schopné samo sa živiť a to tak, aby živobytie maloletého bolo zabezpečené na úrovni všetkých jeho odôvodnených potrieb. Otec mal. dieťaťa v tomto konaní podal návrh na zníženie výživného len 2 mesiace po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, kde v konaní o rozvod manželstva súhlasil s určením výživného z jeho strany pre maloletého X. vo výške 60,- eur mesačne. Od posledného rozhodnutia o výživnom zo strany otca pre mal. X. uplynulo len krátke časové obdobie počas ktorého sa žiadnym spôsobom výraznejšie nezmenili pomery u matky ani u mal. dieťaťa. K podstatnej zmene

pomerov nedošlo ani u otca, naďalej tak ako v predchádzajúcom konaní je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 235,- eur mesačne, nedeclaroval ani zhoršenie zdravotného stavu a nepribudla mu ani ďalšia vyživovacia povinnosť. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie návrh na zníženie výživného pre mal. dieťa považoval za nedôvodný, a preto ho zamietol.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie otec maloletého dieťaťa. Poukázal na to, že informácie, ktoré uvádza matka maloletých detí o svojom príjme nie sú pravdivé. Pracuje na plný úväzok cez 12 hodín denne a cez víkendy 19 hodín - akcie, svadby. Jej príjem je cca 750-1000,- eur, lebo takýto príjem mala, keď žili v spoločnej domácnosti a výplatu nosila domov. S poukazom na to, že teraz ako že pracuje na dohodu to nie je pravda. X. A. - A. - M. X. sú vplyvní podnikatelia s ktorými sa poznajú aj ľudia pracujúci na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v N. a taktiež sa poznajú s políciou a súdom v N.. Z tohto dôvodu požiadal o zistenie skutočného stavu zamestnania Y. matky mal. dieťaťa v ktorom si akcie robia a posedenia policajti, sociálka a advokáti. Na týchto úradoch na prvom mieste vládne korupcia. Poukázal na to, že sa opätovne oženil s cigánkou z trucu. Sociálna poisťovňa mu priznala celý dôchodok vo výške 235,- eur, ale zakázala mu pracovať. Ďalej uviedol, že zákonná sudkyňa chodí sa stravovať do M. X., čo je iba 100 metrov a zadarmo. Z tohto dôvodu pocítil zaujatosť voči svojej osobe.

3. Matka mal. dieťaťa sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadřila.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že pomery na strane otca, ako aj matky a maloletého dieťaťa sa od posledného rozhodnutia nezmenili. O výške výživného bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Humenné sp.zn. 8P60/2018 zo dňa 08.06.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 18.06.2018. Týmto rozsudkom bolo manželstvo účastníkov rozvedené a maloletý X. bol na čas zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal v rámci uzatvorenej rodičovskej dohody, ktorá bola schválená súdom prispievať na jeho výživu mesačne sumou 60,- eur, pričom styk otca s maloletým dieťaťom upravený nebol. Na pojednávaní v tejto veci, ktoré sa konalo dňa 03.12.2018, otec uviedol, že nedošlo k žiadnej zmene na jeho strane, čo sa týka výšky dôchodku. Kolízny opatrovník poukázal na to že na základe jeho zistení nedošlo u otca k zhoršeniu zdravotného stavu, nepribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť, neznižil sa jeho príjem a aj naďalej býva v rodinnom dome v obci M., a preto nedošlo k zmene pomerov na strane otca. Pomery sa nezmenili ani na strane mal. X., ktorý naďalej navštevuje základnú školu a je v osobnej starostlivosti matky. Matka mal. dieťaťa pracuje naďalej v M. X. v N. s rovnakým príjmom, ktorý deklarovala v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu. Z týchto dôvodov kolízny opatrovník navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok.

4. Otec mal. dieťaťa v replike na vyjadrenie kolízneho opatrovníka uviedol, že zákonné kritériá, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného a zárobkové a majetkové pomery rodiča, ktoré má plniť na jednej strane a odôvodnené potreby dieťaťa na druhej strane, boli už v čase rozhodovania o výživnom v rozvodovom rozsudku také, že odôvodňovali určenie výživného v minimálnej výške. Proti výživnému sa neodvolal, lebo bol poučený, že môže kedykoľvek požiadať o zmenu rozhodnutia o výživnom. Opätovne poukázal na svoje majetkové pomery s tým, že uviedol, že jediným príjmom je príjem vo výške 235,- eur, ktorý nemôže navýšiť vzhľadom na jeho zdravotný stav. Má mesačné výdavky minimálne 100,- eur, ďalej má náklady na lieky, ktoré užíva pravidelne, mesačne 20,- eur, 10,- eur na telefón, 40,- na platby SIPO, 10,- spláca dlh pre Nemocnicu s poliklinikou v N. a 25,- eur má mesačné výdavky na palivové dvere, lebo si musí zabezpečiť ročný výdavok vo výške 300,- eur. Uviedol, že na zabezpečenie jeho potrieb mu zostáva 65,- eur mesačne. Ďalej poukázal na to, že finančné prostriedky na platenie výživného si požičal z dôvodu, aby sa vyhol trestnej zodpovednosti. Navrhol znížiť výživné na sumu 30,- mesačne.

Matka mal. dieťaťa a kolízny opatrovník sa v rámci odvolacej dupliky k vyjadreniu otca písomne nevyjadřili.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len CMP v spojení s § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 v znení neskorších predpisov, ďalej len CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie osobou oprávnenou (§ 359 v spojení s § 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 62-68 CMP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke

dňa 31.1.2019 (§ 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 1, 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca mal. dieťaťa nie je dôvodné.

Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ako aj zisteným skutočným stavom veci súdom prvej inštancie, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie.

6. K odvolaniu otca uvádza, že uplatnené odvolacie námietky týkajúce sa jeho návrhu na zníženie výživného odvolací súd nepovažoval za opodstatnené. Výživné je osobným právom dieťaťa, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Z obsahu spisu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 8P/60/2018-91 zo dňa X.X.XXXX bolo manželstvo rodičov mal. X. rozvedené s tým, že rodičia na čas po rozvode uzavreli rodičovskú dohodu, v rámci ktorej bol mal. X. zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok a otec mal. dieťaťa sa zaviazal prispievať na jeho výživu mesačne sumou 60,- eur. Styk otca s maloletým dieťaťom nebol upravený. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť v mesiaci jún 2018 z dôvodu, že proti predmetnému rozsudku sa rodičia mal. dieťaťa, ako aj účastníci v konaní o rozvod manželstva vzdali práva podať odvolanie (č.l. 11-12 spisu). Následne otec mal. dieťaťa podaním zo dňa 28.8.2018 požiadal o zníženie výživného. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že od poslednej úpravy výživného uplynula lehota 2 mesiacov, krátke časové obdobie, počas ktorého nedošlo k podstatnej zmene pomerov na strane povinných, t.j. rodičov mal. dieťaťa, ako aj oprávneného - mal. X.. Odvolací súd súhlasí s názorom otca mal. dieťaťa, že bol oprávnený podať návrh na zmenu výživného, ale za podmienky, že došlo k podstatnej zmene pomerov. Na túto okolnosť súd prvej inštancie správne poukázal, ak sociálne a majetkové pomery povinných rodičov a odôvodnené potreby mal. dieťaťa porovnával v súlade s ust. § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Zmenou pomerov v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného sa porovnávajú okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Odvolací súd nepovažoval za opodstatnené tvrdenie otca týkajúce sa určenia výživného v rozvodovom konaní z dôvodu, že sa jednalo o právnu úpravu výživného na čas po rozvode, a preto bolo v jeho záujme, aby deklaroval svoje sociálne a majetkové pomery tak, aby bol schopný plniť si zákonnú vyživovaciu povinnosť voči mal. dieťaťu. Dôvodom návrhu na zníženie výživného nemôžu byť okolnosti týkajúce sa neprimerane stanovenej výšky výživného určeného v rozvodovom konaní. Je nesporné, že k zmene majetkových pomerov na strane otca mal. dieťaťa nedošlo. Naďalej je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 234,50 eura, nedošlo k zmene jeho mesačných výdavkoch. Tvrdená skutočnosť, že sa oženil z trucu, v konaní preukázaná nebola, ani vo vzťahu k tejto skutočnosti neuviedol žiadne rozhodné skutočnosti, na ktoré by bolo potrebné pri posudzovaní dôvodnosti návrhu na zmenu výživného prihliadať.

7. K tvrdeniu otca mal. detí, že matka mal. detí má vyšší príjem ako je deklarovaný, odvolací súd uvádza, že je povinnosťou každého rodiča v rámci svojich schopností a možností zabezpečiť si príjem z pracovnej činnosti alebo z podnikateľskej činnosti tak, aby bol schopný uhrádzať odôvodnené potreby mal. dieťaťa, voči ktorému má vyživovaciu povinnosť, ako aj zabezpečiť starostlivosť spojenú s výchovou a uspokojovaním jeho odôvodnených potrieb. Pokiaľ rodičia mal. dieťaťa uzatvorili v rozvodovom konaní v júni 2018 rodičovskú dohodu a dohodli sa na výške výživného 60,- eur, uvedená dohoda má prednosť pred rozhodnutím súdu, a preto súd prvej inštancie správne postupoval, ak uvedenú dohodu schválil. Od júna 2018 do augusta 2018 nemohlo dôjsť k podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala návrh na zníženie výživného. Určené výživné je v záujme mal. dieťaťa. Aj z vyjadrenia matky pred súdom prvej inštancie vyplýva, že matka mal. dieťaťa uhrádza všetky jeho odôvodnené potreby. Nepripúšťa, aby nemohla dieťaťu kúpiť obuv alebo chlapca neposlať na futbal len preto, že otec neposkytne finančné prostriedky. Kolízny opatrovník v správe o prešetrení majetkových pomerov matky mal. dieťaťa uviedol, že výdavky matky sa od posledného rozhodnutia zvýšili, a to o obedy v škole mal. X. na 22,- eur, inkaso 140,- eur, internet a mobil matky 43,- eur, mobil mal. X. 10,- eur, futbalový krúžok 10,- eur, doučovanie z nemeckého jazyka 1hod á 8,- eur (2x týždenne), strava mesačne 150,- eur a viac, hygienické a čistiace prostriedky 40,- eur mesačne, školské pomôcky a školské aktivity podľa potreby cca 10-20,- eur počas bežných mesiacov. Kolízny opatrovník potvrdil, že matka naďalej pracuje v penzióne X. ako pomocná kuchárka na dohodu o pracovnej činnosti. Poberá rodinné prídavky vo výške 23,68 eura, výživné od otca, ktoré neplatí pravidelne v stanovenej výške.

Pri posudzovaní zmenených pomerov treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je len taká zmena okolností, za ktorých bolo doteraz určené výživné, čo sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov (R3/1967). Odvolací súd dodáva, že v danom prípade nebola preukázaná podstatná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného určeného predchádzajúcim rozhodnutím v sume 60,- eur na základe uzatvorenej rodičovskej dohody.

8. Vo vzťahu k tvrdeniu otca mal. dieťaťa, že zákonná sudkyňa sa chodí stravovať do penziónu X., ktorý sa nachádza iba 100m a zadarmo, a z tohto dôvodu pociťuje zaujatosť voči jeho osobe, odvolací súd uvádza, že dôvodom na vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania vo veci je jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní (§ 49 ods. 1 CSP). Z obsahu odvolania vo veci samej a uvádzaných skutočností nevyplýva, kedy sa o tejto skutočnosti otec mal. dieťaťa dozvedel. Navyše odvolací súd poukazuje na to, že uvedené vyjadrenie nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti vznesenej účastníkom v zmysle ust. § 52 CSP. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania (§ 52 CMP).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.